

NEDERLANDSE BAARDKUIFHOENDERS (Vervolg)

Zoals reeds is opgemerkt, het gaat om een ras met een beperkt aantal fokkers, daarom is het belangrijk afwijkingen in de lichaamsbouw nauwlettend in de gaten te houden. In wezen vormen de in ons land aanwezige dieren een grote familieclan waaraan de meeste dieren in West-Duitsland nauw verwant zijn. Dit behoeft geen problemen op te leveren mits zorgvuldig wordt geselecteerd op vitale dieren zonder lichamelijke afwijkingen. Gebeurt dit niet dan gaat een stam binnen de kortst mogelijke tijd te gronde. Anderzijds heeft deze nauwe verwantschap het voordeel dat goede eigenschappen ook behoorlijk vastliggen.

Daarom kunnen we ook maar één advies aan de fokkers geven: Houdt de vitaliteit in de gaten en fok niet met dieren met een slechte oogkleur, neiging tot eendevoeten of ook maar de geringste neiging tot spoor aanzet. Deze laatste afwijking komen we op dit moment gelukkig niet tegen maar laat dit zo blijven. Degeneratie of uitsterven van de Nederlandse Baardkuifhoenders zou de fokkers, die het ras terug willen brengen, voor een zware opgave plaatsen. Met name het terugfokken van de gezoomde kleurslagen zal de nodige moeite kosten.

De kuif willen we afzonderlijk noemen. Deze wijkt qua vorm, doordat deze er meestal wat platter uitziet, af van die van onze Hollandse Kuifhoenders, bovendien zijn de kuiven van de Baardkuifhoenders meestal minder groot.

Kleurslagen

Beginnen we met de gezoomde kleurslagen. Dit zijn de zilverzwartgezoomde dieren met hun helder witte grondkleur en zwarte veeromzoming; de goudzwartgezoomden met hun goudbruine grondkleur en zwarte veeromzoming en de geelwitgezoomden met hun zeemleerleurige grondkleur en witte veeromzoming.

Ten aanzien van de grondkleur de volgende opmerkingen. Voorkom bij de zilverzwartgezoomden een gele aanslag op de veren terwijl bij de goudzwartgezoomden een egale grondkleur belangrijk is waarbij vooral de kleur van de schacht vaak de neiging heeft lichter te zijn dan de rest van de veer. Bij de geelwitgezoomden vormt de juiste grondkleur vaak een discussiepunt, bij wat donkerder gekleurde dieren is de zoming vaak smaller en scherper en valt door het contrast meer op. Het grote probleem is dat zonder levend materiaal of goede kleurenfoto's een juiste beschrijving van de gewenste kleur zeer moeilijk is te geven. Daarom bekijk de dieren op een tentoonstelling om een juist beeld te kunnen vormen.

Vervolgens de zoming. We willen beginnen met de zoming in de kuif. Bij jonge hennen komt het voor dat de kuif omgekeerd is getekend dat wil zeggen een zwarte veer met een witte zoom. Opvallend is het dat deze hennen, soms pas na een jaar, het juiste kleurpatroon in de kuif krijgen. Vaak zijn dit dan de hennen met de mooiste gezoomde kuifveren. Met andere woorden ruim jonge hennen met deze tekeningafwijking niet op. Keurmeesters die dit verschijnsel kennen zullen jonge hennen met een dergelijke afwijking hiervoor zeker niet streng straffen. Een punt dat bij de zoming in de kuif de aandacht vraagt is de breedte van de zoom. Bij vrij veel dieren is deze zoming zo breed dat de kleur van de kuif bijna zwart of wit lijkt doordat de grondkleur vrijwel geheel is verdrongen. Dit verschijnsel treedt vooral op bij de hennen. Bij de hanen daarentegen ontbreekt soms de gehele zoom in de kuifveren waardoor de kuif alleen de grondkleur laat zien. Dit verschijnsel treedt ook op in het halls- en zadelbehang van de haan. Een goede zoom is overall even breed en loopt om de gehele veer. Met name in de halls- en borstveren heeft de zoming de neiging niet tot het einde van de veer door te lopen waardoor de ongewenste toep-tekening ontstaat. Bij de rug- en vleugeldekveren ziet men soms een zoming die naar het eind van de veer toe breder wordt, ook dit is ongewenst. Dit geldt eveneens voor een gekartelde zoom. We zouden zo nog wel door kunnen gaan maar dat lijkt ons niet zinvol. Alleen

willen we u nog wijzen op de ongewenste dubbele zoom waarbij aan de buitenkant van de veer om de zwarte of witte zoom nog een zoom aanwezig is die dezelfde kleur als de grondkleur heeft.

Bij de fok van gezoomde dieren geldt één stelregel: een goed gezoomde veer is een brede veer, eerst op een brede veer kan het contrast tussen de grondkleur en de zoming duidelijk tot uitdrukking komen. Uit het voorgaande blijkt wel dat de fok van een goed gezoomd dier met alle andere raskenmerken een geweldige opgave is.

Vervolgens de zogenaamde eenkleurige dieren: zwart, gezoomd blauw, wit en koekoek. De zwarte dieren lijken niet direct de grootste problemen op te leveren maar ook hierbij zijn er specifieke moeilijkheden zoals te weinig groene glans, violet, wit in de vleugels en de kuif. Over het geheel genomen zijn de Nederlandse Baardkuifhoenders in deze kleurslag wat eenvoudiger te fokken dan de gezoomden, desondanks is het aantal inzenders gering.

Bij de witte dieren ligt de creme-aanslag, met name bij de hanen op de loer. Een goed gewassen helder wit dier zou als reclameplaat kunnen dienen voor elk soort wasmiddel. Maar ook van deze kleurslag is het aantal fokkers gering. Mogelijk dat de voor een show onvermijdelijke wasbeurt hierbij een rol speelt. We kunnen ons dit echter met voorstellen. Een fokker van kuifhoenders moet toch al extra aandacht aan zijn dieren besteden. Gelukkig is er in kwalitatief opzicht nog goed materiaal aanwezig in deze kleurslag.

De gezoomd blauwe Baardkuifhoenders komen we sporadisch tegen zodat we geen te hoge eisen aan vertegenwoordigers van deze kleurslag mogen stellen. Een zoming zoals we die bij de Andalusiër verwachten zal nog lang een vrome wens blijven, we mogen blij zijn als we een egaal blauw gekleurd dier tegenkomen. Daarnaast zal een haan zonder roest in hals- en zadelbehang voorlopig ook wel tot de uitzonderingen blijven behoren.

Tot slot de koekoekkleurslag. Het is lang geleden dat we vertegenwoordigers van deze kleur op de tentoonstelling konden bekijken. We verwachten ze echter binnenkort weer terug op onze shows maar vermoedelijk alleen hennen. Gezien het gebruikte basismateriaal zijn we bang dat hanen, in ieder geval hanen zonder roest in hals en zadel, voorlopig nog niet zullen verschijnen. Voor de drie laatst genoemde kleurslagen maar ook voor de zilverzwartgezoomden geldt, houdt jonge dieren uit de zon want deze heeft een funeste invloed op kleur.

Nabeschouwing

De Nederlandse Baardkuifhoenders, door een onjuiste uitleg van een Italiaanse publikatie uit + 1600, zijn eerst in 1925 toegevoegd aan de rij van onze Nederlandse hoenderrassen. Het is een ras met een eigen charme maar helaas ook met niet al te veel fokkers. Wij vragen ons af: Waarom? De Nederlandse Baardkuifkrielen krijgen steeds meer aanhangers, wij hopen dat de grote Baardkuiven spoedig volgen.

Het is een ras dat met inachtneming van enkele punten even gemakkelijk kan worden gehouden als andere rassen. Men moet voorkomen dat de kuiven nat worden en men dient de dieren elke week op luizen in de kuif en baard te controleren. Het kan maanden goed gaan maar onverwachts slaan deze parasieten weer toe en in de kortst mogelijke tijd zit een dier er onder. Een behandeling van de plekken waar de ongewenste gasten zich bevinden met U3, dat bij duiven wordt gebruikt, zorgt voor een volledige opruiming van de luizen. Pas echter op dat u alleen wat U3 op de veren aanbrengt en niet op de huid want dat leidt tot brandwonden. verder is het aan te bevelen na het tentoonstellingsseizoen de kuiven wat bij te knippen waardoor de dieren meer zicht krijgen en de kans op oogontsteking afneemt.

Tot zover het verhaal over een ras van een opvallende schoonheid dat op nieuwe fokkers wacht. Indien u de uitdaging aandurft, start er vandaag nog mee!